

Lleida, 4 abril 1978

El Juez

del

Juzgado Municipal N.º 2

Lleida

Prof. Dr. Pere de Palol Salellas
BARCELONA

Benvolgut amic: crec que es importanta la nova que amb aquesta lletra vui donar-li respecte al descobriment d'un temple cristia prop del poble d'ARCHS al terme municipal de BELLVIS i a pocs kilometres al Nordest de Lleida.

Vai entrar de forma casual que un escolapi de Balaguer, el Pare Segismond Balaguer, amb un grup de nois de Bellvis i Archs, feia recerques a les runes del convent medieval de Les Sogues entre Archs i Bellvis i que havia aparegut una cosa que semblava esser una basilica, cavada a la roca.

Personat al lloc, vai veure un gran socle de roca, en el que es veien excavades moltes coses, la mes gran la planta d'un temple cristia medieval, probablement del XI-XII, i en ell mes profundament grans cambres sepulcrales cavades a la roca, sitges, etc. Al costat nord resten per excavar altres cambres grans que poden esser un temple mes antic que el medieval, tot curiosament cavat a la roca. El temple medieval esta cavat a roca en profunditats entre 1 metre y 20 cms. variant segons la topografia, si ve les cambres sepulcrales tenen profundaries de 2-3 metres devall el nivell del temple.

Sospito que la gran cambra profunda per excavar al nord del temple medieval pot esser un temple rupestre anterior. Fins ara les ceramiques sortides son medievals, pero el gran treball fet cavant a la roca es una cosa extranya a aquesta terra al segle XII o XIII i coneguent els precedents d'esglies rupestres visigotiques a altres llocs, excavades a la roca amb cambres grans, crec que es el meu deure fer-li saber, per si creu necessari veure el conjunt o enviar algu del seu equip, per a veure la cosa i en el seu cas vigilar les activitats del Pare Segismond Balaguer i el seus nens i encaminar per via cientifica aquesta activitat de bona fe i que em sap greu tallar aplicant la llei.

El temple medieval sembla esser d'una sola nau molt ampla, absis rectangular unic i amb un gran iconostasi a nivell superior al del reste de la nau i en un joc de nivells que recorda el de les basiliques paleocristianes. Sembla que existeixen documents que parlen d'aquest temple al segle XII, si be podria tractarse en part de cosa anterior aprofitada.

No se res del programa futur a Bobala, i espero que el proxim estiu es fara alguna cosa al dit lloc. De Bobala a Bellvis hi a uns 45 Kms. de carretera i Lleida al mig.

Amb els meus records per la seva senyora i per en Miquel, l'hi prego que vulgui rebre la meva salutacio mes cordial

